

Varga Zoltán Zsolt

A BECSAPÓDÁS PONTOS HELYE

[BECSAPÓDÁS]

2017-04-06 | BECSAPÓDÁS, NOVELLA

Abban a húszegynéhány unalmas évben, amikor fedett ügynökként egy rozsdamentes acélkereskedésnek álcázott amszterdami bunkerben adatokat gyűjtöttem és elemeztem az esetleges szovjet atomtámadásról, egyetlen izgalmas hetem akadt.

A hetvenes évek közepén jártunk, az atomsorompó-egyezményt Moszkva is aláírta, ezért abba az illúzióba ringattuk magunkat, hogy hamarosan bekövetkezik a teljes atom-leszerelés. Lazult a fegyelmünk, úgy hittük, kis idő csak, és megszabadulunk a bunkerből, amit hivatásunk szabott ránk. Valószínűtlennek tűnt egy orosz atomtámadás.

Ebben a már-már könnyelmű állapotunkban érkezett az orosz katonai vezetésbe épült ügynökünktől a üzenet: „Az olajválság miatt gazdasági veszét érző Szovjetunió napokon belül inváziót előkészítő, összehangolt atomtámadást indít Nyugat-Európa ellen”.

A szovjet atomsilók körüli szokatlan aktivitást már hetekkel korábban jelezte az izraeli titkosszolgálat, de ez még belefért az évenkénti hadgyakorlatok random rendjébe.

Moszkva tudott rólunk

A protokoll szerint addig nem kellett lépnünk, amíg az információt még egy ügynökünk vagy más titkosszolgálatok meg nem erősítik, de az iroda felbolydult. A rövid üzenetbe a koordináták kiszámolására alkalmas formulát is rejtettek, így többen is nekiálltunk megfejteni. A becsapódás pontos helye a koordináták szerint az ügynökségünk volt! Moszkva tudott rólunk!

Megkísértett, hogy ez a támadás végre értelmet ad tízéves munkámnak, de a családom iránti aggodalom erősebb volt. A fenyegetettség kellett, hogy felismerjem, jóval többet jelent számomra a feleségem, a lányom és a fiam, mint addig hittem. Az üzenet megérkezéséig hajlamos voltam „díszlet”-nek tekinteni a családomat. Most pókerarcú ügynöktársaim tekintetében is láttam a szorongást.

A hivatali idő vége felé az ügynökség vezetője kiadta a szigorú utasítást, hogy senki sem evakuálhatja a családját. Tehát nem fedhetem fel magam, és az atomveszélyre hivatkozva nem küldhetem őket biztonságos helyre, de mást tehetek, és meg is tettem. Öreg biciklimet nem hazafelé, hanem a belvárosba kormányoztam. Esős,

szeles január nap volt, nyakamat behúzva tekertem a közvilágítás fényében, a csatornák vizétől és az esőtől tompán csillogó, mit sem sejtő Amszterdam szűk utcácskáin, a többi kerékpárost kerülgetve.

A Van Loom utazási irodába igyekeztem, ahol a svájci síelésünket bonyolítottuk immár hat éve, és ahová amúgy is mennem kellett volna pár héten belül. Mivel napi szinten találtam ki a feleségem számára fedősztorikat, nem esett nehezemre az utazási irodában sem füllenteni. Azt mondtam, hogy a nejem szerint az idén nem engedhetjük meg magunknak a síelést, én azonban titokban félretettem rá a pénzt. Hajlandó vagyok a szokásosnál többet is fizetni, ha az iroda mint nyereményutat tünteti fel, amit a hűségünkért kapunk.

– Van Verharen úr, ön azt kéri tőlem, hogy csaljak! – vonta össze szemöldökét az irodavezető.

– Igen, de ez kegyes csalás. A gyerekeim érdekében. Ők még nem érthetik, hogy az olajválság miatt romlott a család anyagi helyzete. Menni szeretnének. Én meg nem akarok ezért a feleségemmel veszekedni. Mindenki jól jár, maguk is, mi is, és az égvilágon senkit sem károsítunk meg.

– És csak három főre?

– Igen, én nem tudok menni, az már tényleg nem fér a költségvetésünkbe.

Az irodavezető, ha kelletlenül is, belement a játékba. Ráadásul sikerült helyet szereznie egy másnap esti csoportba, éppen hárman mondták le a programot az utolsó pillanatban. Megbeszéltük, hogy küldönc hozza el az értesítést másnap délelőtt.

egy pohárka finn vodka

Mint minden este, a család már az asztalnál ült, mire hazaértem. Szórakozott voltam, kiestem a szerepemből. Első utam nem a hűtőhöz vezetett, hogy egy pohárka finn

vodkával leöblítsem a nap feszültségeit, hanem rögtön asztalhoz ültem, és nem vettem magam elé a napilapot sem. A kisfiam szó nélkül odament a hűtőhöz, kivette az italmat a mellé készített féldecis pohárral, és elém tette.

– Fura vagy ma, papa. Úgy nézegetsz minket, mintha először látnál.

Felhajtottam a háromcentiliternyi vodkát, és a forma kedvéért az újságot is elővettem. De nem olvastam, az újság felett a családomat fürkészttem. Valóban úgy néztem rájuk, mintha először látnám őket. Milyen kedves, szép nő a feleségem! És hogy megnőttek a gyerekeim!

A következő nap tompa várakozással telt az ügynökségen. Sem a másik moszkvai ügynökünkötől, se más titkosszolgálatától nem kaptunk megerősítést.

Otthon felfordulás fogadott. Megérkezett a „last minute nyereményutalvány”, a gyerekek hatalmas rendetlenségben pakolták a felszerelésüket, csak a feleségem volt lehangolt, amiért én nem mehetek velük. Komolyan fontolgatta, hogy mondjuk le az utat. Azzal győztem meg, hogy pár nap múlva szabadságot veszek ki, és csatlakozom hozzájuk. A busz este hétkor indult a főpályaudvar elől, elkísértem őket, a síléceket a biciklimen toltam.

Miután a busz elindult, megkönnyebbültem, de nem tudtam hazamenni az üres lakásba, az ügynökségre kerekedtem. Éjfélig figyeltem a kommunikációs csatornákat, aztán egy fotelben elaludtam.

Harmadnap az irodavezető úgy döntött, kiküld egy ügynököt, aki eseti megbízásokat szokott teljesíteni az orosz fővárosban. Kirk Van Haarent választotta, gimnáziumi, majd akadémiai osztálytársamat, egyetlen barátomat, aki mindig is terepen dolgozott. Kirk könyvárusként ment Moszkvába, hogy kapcsolatba lépjen az üzenetet küldő ügynökkel, mivel ez a másik moszkvai kémünknek nem sikerült. Manapság egy titkosügynök már nem váltogathatja a fedősztorijait az arcfelismerő rendszerek miatt, legfeljebb súlyos, a csontozatot is érintő arcplasztikázás mellett, a hetvenes években azonban elég volt egy szakáll, egy hajfestés, és a kém más néven, más fedőszakmával dolgozhatott ugyanabban az országban. Kirk hol könyvárusként, hol szívsebészként, hol művészettörténészként járt Moszkvában. Ekkor bepakolt a bőröndjébe pár tucat méregdrága művészeti albumot, és az első géppel elindult a seremetyevói reptérre.

A modern nyugati művészeti albumok hiánycikknek számítottak Moszkvában, az orosz elit tagjai sorba álltak a tiltott gyümölcsért. Az évek során Henknek hatalmas vevőköre alakult ki, köztük számos befolyásos pártvezetővel. Néhány elhanyagolt apparatnyik feleséggel „intim viszonyt létesített.” Henk volt a mi férfi Mata Harink. Feltűnés nélkül kérdezhetett rá Alekszej Alekszandrovics Pemjakovra, fedett ügynökünkre, aki, köztudomásúan, „rendszeresen vásárolt tőle albumokat”. Az egyik feleség kikottyintotta az ágyban:

- Pemjakov elvtársat kémkedés vádjával letartóztatták.

dezinformáció

Kirk ebből arra következtetett, hogy az „orosz atomtámadás híre” olyan dezinformáció, amit a rusz kik egyetlen feltételezett ügynöknek szellőztettek meg, hogy tetten érijék. A hír akkora horderejű volt, hogy ügynökünknek, Marco van Negelennek lépnie kellett, ezzel viszont kiszolgáltatta magát. Az üzenet elküldése után azonnal lecsaphattak rá. Ez lehetett a magyarázata, miért nem érkezett máshonnan megerősítés az amszterdami ügynökségre.

A hatodik napon kaptuk meg Kirk jelentését. Következtetéseivel mindnyájan egyetértettünk, az irodavezető rögtön visszarendelte. Nem kockáztathattunk, Kirk volt Van Negelen összekötője. Nem tudhattuk, Marco meddig áll ellen a kínzásoknak.

Mindig nagy megrázkódtatás elveszteni egy terepen dolgozó ügynököt, mégis megkönnyebbültünk. Amint aznap este kerekedtem haza az üres lakásba, először éreztem, hogy jelen vagyok a saját időmben. Előtte a magam teremtette szappanoperában éltem, az elmúlt napokban pedig egy atom-apokalipszisben. Mint egy turista, ámultam a város szépségein.

Fura volt aztán a bunker monotóniájából kivetetten, a családom nélkül. A nemlétező acélkereskedelmi cég fiktív életének el kellett volna tűnni, hiszen nem ült mellettem a feleségem, akinek mesélem. Nem így történt. Rádöbbsentem, hogy a történeteket már rég nemcsak azért szövögetem, hogy a feleségem gyanakvását elaltassam, hanem a magam szórakoztatására.

Miközben átrobogtam Hollandián, Németországon, Liechtensteinen és Svájcban, végig az volt az érzésem, hogy a titkosügynöki, a családapai és az „acélkereskedő” énem közül mégiscsak a legutóbbi a legvalóságosabb. Mert a hetedik napon rendkívüli szabadságot kértem, és elutaztam Sankt Moritzba a családom után. Tíz éven át huszonöt perc alatt kerekkeztem haza a munkahelyemről, az úton a napi fedősztorimat csiszoltam, amit egy jegyzetlapra már megírtam gyorsírással a munkanap végén.

robotként

Most ezer kilométer és tíz óra választott el a munkahelyemtől a családomig. A monotóniától a kötelességszerű családi életig. A nemlétező acélkereskedelmi cég ügyes-bajos dolgai értelmüket veszítették. Mindenféle énem nélkül, robotként vezettem. Csak Kölnben álltam meg egy kávéra és két briósra.

Ahogy közeledtem Sankt Moritzhoz, egyre jobban hatalmába kerített a félelem, vajon képes leszek-e hazugságaim árnyékában igazi férj és apa lenni.

A novella előzményeit lásd:

Varga Zoltán Zsolt: **Hidegbéke**

Varga Zoltán Zsolt: **Örök hidegbéke**

kép | Richard Pousette-Dart, [pinterest.com](https://www.pinterest.com)